HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2011 Nr. 2

Da Frederik d. VII kørte gennem Højby i 1862

Af: Paul Georg Pedersen, formand for Højby Lokalhistoriske Arkiv.

Vi starter imidlertid mange år før ovennævnte begivenhed, nemlig, da Kongen som Kronprins opholdt sig på Odense Slot som guvernør over Fyn, hvor der gik mange historier om ham, ikke blot om det liv, han førte på slottet, men især om hans udflugter rundt omkring på øen.
Frederik var fascineret af ildebrande.
Ved alle ildebrande i omegnen af Odense mødte han op ridende eller kørende med sin adjudant, ritmester Würtzen. Hans passion for flammer førte ham også engang til Højby, hvis beboere han vandt ved sin jævne og muntre måde at være på.
Dette var affødt af, at han engang var taget ind på en gård her i byen og havde bedt om et krus hjemmebrygget gammeltøl, der var berømt for sin velsmag og oplivende egenskab. Bondekonen ejede ikke et fint krus, men tog i stedet sin trebenede, brune ølpotte med "stjært" (håndtag) og gik ned i kælderen og tappede et krus øl. Kronprinsen tog nu med højre hånd om "stjærten" og med venstre hånd om pottens ene ben og drak med velbehag, så det klukkede i ham, hvorefter han gav potten videre til sin adjudant og bød ham drikke resten, hvad denne ikke lod sig sige to gange.
Frederik d. VII var meget afholdt og gik under tilnavnet "Frederik Folkekær".

"Lindeskovgård" brænder

Med hensyn til ildebranden i Højby hævdes det, at da "Lindeskovgård", som dengang lå, hvor i dag Nr. Lyndelsevej 8 ligger, brændte d. 3. juli 1840, overværede kronprinsen ildebranden på nærmeste hold. På grund af kraftig blæst brændte også "Kærsagergård"`s fodermesterhus på den anden side af vejen – den senere første friskole i Højby – i dag Nr. Lyndelsevej 21.

Frederik d. VII på tur Odense-Svendborg

Den 11. september 1862 var Kong Frederik d. VII og hans gemalinde, grevinde Danner (Louise Rasmussen), ligeledes på en køretur fra Odense til Svendborg, og i den anledning var der i alle byerne, de passerede, bygget den ene flotte æresport efter den anden, og selvfølgelig således også i Højby.

Æresport ved "Bakkegården"

Æresporten var rejst ud for "Bakkegården", den første gård man kommer til i byen, og som dengang lå, hvor Højby Skoles parkeringsplads ligger i dag. Her var koner og piger fra byen i deres fine højtidsdragter mødt op med kurve fyldt med blomster, som de strøede på vejen, ja nogle blev endog kastet ind i Kongens vogn.
I spidsen for hele denne kortege kørte stiftamtmanden, og da Højby-pigerne så hans hvide fjerbusk svajende på toppen af hatten, troede de, det var majestæten, og overvældede ham med blomster, indtil sognefogeden gjorde dem opmærksom på fejltagelsen.
Da Kongens vogn omsider var nået hen til æresporten og byens borgere kunne betragte denne ejendommelige Monark, som var utrolig afholdt af den jævne befolkning, var det tydeligt for enhver, at han var overmåde svær og med en vejrbidt, blussende hudfarve. Han og grevinden fyldte hele vognen ud til sidste centimeter, men han smilede og nikkede venligt til alle sider, da hjertelige hurraråb mødte ham siddende inde i sin vogn.

Pastor Schevings tale til Majestæten

Sognepræsten, pastor Scheving, trådte nu hen til vognen for, på beboernes vegne, at byde ham velkommen. Scheving sagde: "Deres Majestæt! Når beboerne på denne egn i dag hilser deres Majestæt med høje gemalinde hjertelig velkommen, gør jeg opmærksom på, at beboernes kærlighed til landets konge ikke alene er et udslag af dyb taknemmelighed for den grundlov, som kongen gav sit folk den 5. juni 1849, men den er allerede grundlagt ved en tidligere begivenhed, nemlig fra den dag, da deres Majestæt som kronprins for flere år siden var til stede ved en ildebrand her i Højby".
Ved mindet herom smilte Kongen og tog millitærisk til garderhuen, som han den dag havde på.

Kongen satte tingene på plads i Ringe.
Fra sognegrænse til sognegrænse eskorteredes han af bønderne, ridende på deres store kraftige arbejdsheste. Og da kortegen nåede til æresporten i Ringe var det pastor Blok, der tog ordet. Han var en meget kedelig taler og midt i hans lange ordstrøm indtraf det uheldige, at en ko udstødte et brøl inde på marken. Kongen råbte da med høj røst: "Stille! een ad gangen!"

På gæstgivergården i Ringe var der dækket op til frokost, og da majestæten trådte ind i salen, stod kromanden i døren. Kongen rakte ham hånden til et god dag, men kromanden blev så befippet, at han kun stak pegefingeren frem. Da udbrød Kongen: "Nej, min gode mand, når din Konge byder dig hånden, skal du give hele næven til et ærligt dansk håndtryk".

Fra Sogneprotokollen
Af Højby Sogneforstanderskabs protokol den 22. oktober 1862 kan man læse, at formanden, Knud Rasmussen, "Lindeskovgård", har modtaget en regning fra herredsfoged, Hr. Justitsråd Petersen, ang. Højby sogns andel af udgifterne ved æresporten rejst ved "Bakkegården" i byen. Disse udgifter beløber sig til 13 rixdaler og 6 skilling for dette sogns vedkommende, der udredes med en 1/5-del, som udbetales af kommunekassen.